

Workshop Landelijk Netwerk Taal
29 september 2022

Zo versterk je de basisvaardigheden taal-Nederlands

Even voorstellen

Anne-Christien Tammes,
curriculumontwikkelaar &
taalexpert primair onderwijs

Inge Jansen,
curriculumontwikkelaar &
expert Nederlands voortgezet onderwijs

Jantien Dhont,
curriculumontwikkelaar &
taalexpert primair onderwijs

Scholieren verdienen een betere basis

Nieuwsbericht | 12-05-2022 | 06:00

Rijksoverheid

Nog te veel leerlingen komen van school zonder goed te kunnen lezen, schrijven en rekenen of mee te doen in de samenleving. Dat moet beter, want leerlingen hebben die basis nodig in de rest van hun leven en leraren verdienen het om duidelijke focus aan te kunnen brengen in hun werk. Om een stevige start te maken, kunnen scholen komend schooljaar ondersteuning krijgen van basisteams.

Basisvaardigheden taal-Nederlands

- Wat bedoelen we daar precies mee?
- Waar zitten de problemen?
- Hoe kunnen we de basisvaardigheden bij leerlingen versterken?

Wat zijn basisvaardigheden taal-Nederlands?

Basisvaardigheden taal zijn de **taalvaardigheden** die leerlingen als basis nodig hebben om te functioneren in het (vervolg)onderwijs en de samenleving.

Het gaat daarbij om lezen, mondelinge taalvaardigheid, schrijven en taalbeschouwing/taalverzorging. Daarbij staat de laatste in dienst van de eerste drie domeinen.

Referentiekader
taal en rekenen

Vier taaldomeinen:

1. Mondelinge taalvaardigheid
2. Lezen
3. Schrijven
4. Begrippenlijst en taalverzorging

De referentieniveaus

Referentiekader taal en rekenen

Referentieniveaus

Referentieniveaus beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal. De ambitie in het po is dat 85% van de leerlingen fundamenteel niveau 1F beheerst en 65% streefniveau 2F. In het vo is het streven dat leerlingen minimaal 2F beheersen voor de basisvaardigheden.

3. Schrijven

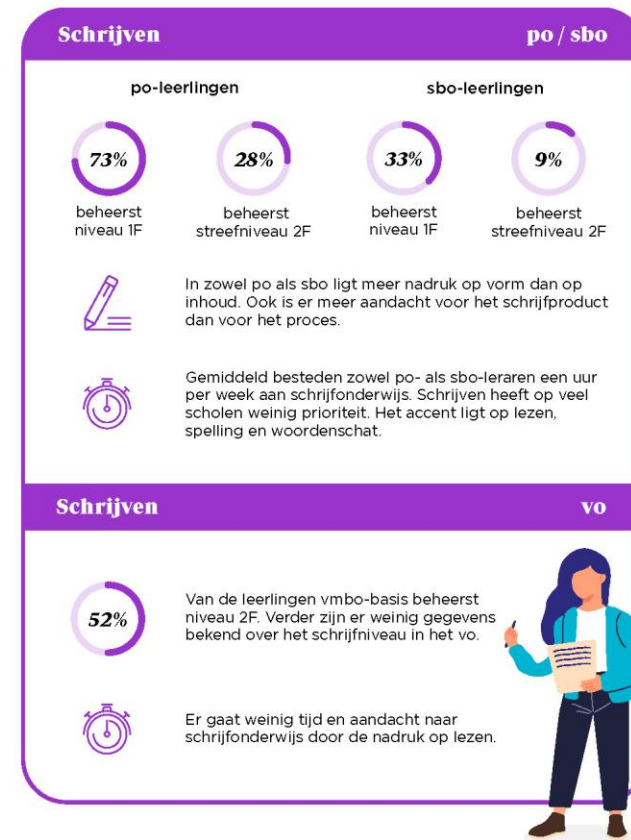
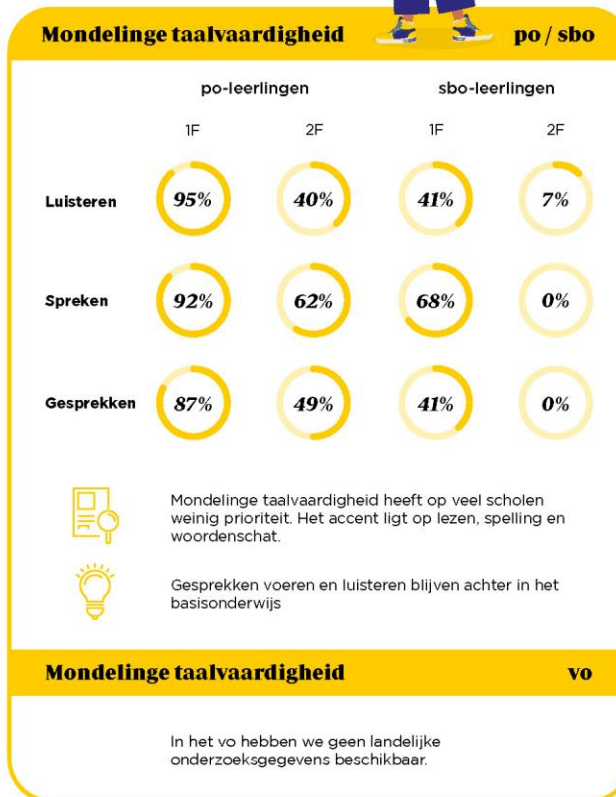
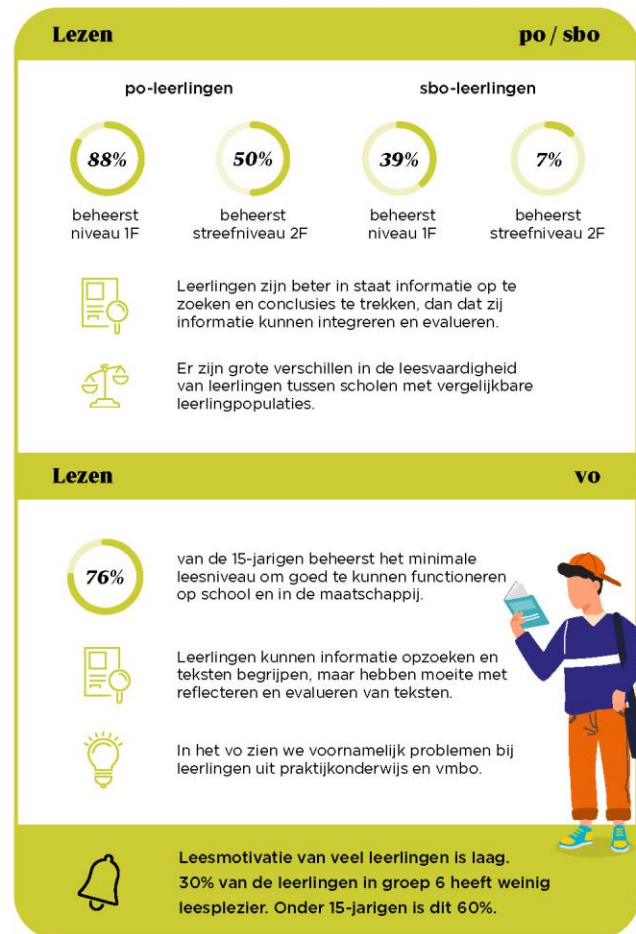
	Niveau 1F	Niveau 2F	Niveau 3F	Niveau 4F
Algemene omschrijving	Kan korte, eenvoudige teksten schrijven over alledaagse onderwerpen of over onderwerpen uit de leefwereld.	Kan samenhangende teksten schrijven met een eenvoudige, lineaire opbouw, over uiteenlopende vertrouwde onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard.	Kan gedetailleerde teksten schrijven over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard, waarin informatie en argumenten uit verschillende bronnen bijeengevoegd en beoordeeld worden.	Kan goed gestructureerde teksten schrijven over allerlei onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard. Kan relevante kwesties benadrukken, standpunten uitgebreid uitwerken en ondersteunen met redenen en voorbeelden.

De referentieniveaus

Factsheet basisvaardigheden taal-Nederlands

Referentieniveaus beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal. De ambitie in het po is dat 85% van de leerlingen fundamenteel niveau 1F beheerst en 65% streefniveau 2F. In het vo is het streven dat leerlingen minimaal 2F beheersen voor de basisvaardigheden.

In tweetallen

- Bekijk de factsheet
- Wat valt je op aan de gegevens?

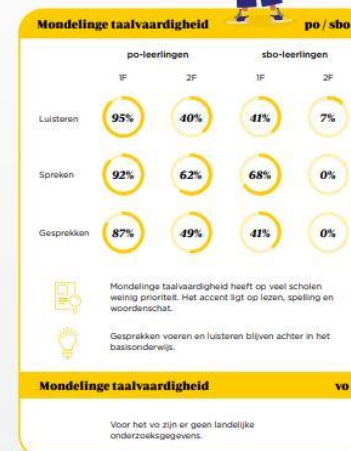
/ Factsheet basisvaardigheden taal-Nederlands

Wat zijn basisvaardigheden taal?

Basisvaardigheden taal zijn de **taalvaardigheden** die leerlingen als basis nodig hebben om te functioneren in het (vervolg)onderwijs en de samenleving. Het gaat om lezen, mondelinge taalvaardigheid, schrijven en taalbeschouwing/taalverzorging. Daarbij staat de laatste in dienst van de eerste drie domeinen.

Referentieniveaus

Referentieniveaus beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal. De ambitie in het po is dat 85% van de leerlingen fundamenteel niveau 1F beheerst en 65% streefniveau 2F. In het vo is het streven dat leerlingen minimaal 2F beheersen voor de basisvaardigheden.

/ Stappenplan versterken basisvaardigheden taal-Nederlands

Stap 1: Analyse

- Hoe ziet het onderwijs taal-Nederlands op jouw school eruit?
Beschrijf visie, doelen, leeractiviteiten, leermiddelen, etc. (curriculair spinnenweb).
- Wat zijn de leeropbrengsten en de ontwikkelingen daarin (*toetsen, portfolio's, observaties, gesprekken, etc.*)?
- Heb je de taalvaardigheden van de leerlingen goed in beeld?

- Bekijk de 'factsheet basisvaardigheden taal-Nederlands'. Vergelijk de landelijke bevindingen met de leeropbrengsten van school:
 - Wat gaat goed?
 - Wat verdient aandacht?
 - Waar liggen kansen?

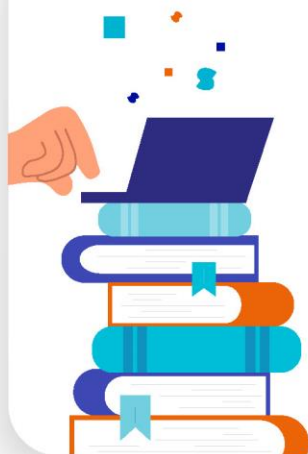
Stap 2: Plan van aanpak

- Aan welke taalvaardigheden wil je werken op basis van de analyse?
- Bepaal de prioritering.
- Formuleer doelen, beschrijf welke activiteiten en welk tijdpad daarbij aansluiten.
- Bepaal wat je nodig hebt om deze doelen te bereiken (*leermiddelen, professionalisering, capaciteit, budget, etc.*).
- Geef aan wat de rol is van bestuur/directeur/IB'er/taalcoördinator/leraar.
- Wat betekent bovenstaande voor je taalbeleidsplan? Stel je beleidsplan op of pas waar nodig aan.

Stap 3: Uitvoering

- Ga met het beleidsplan aan de slag en communiceer hierover met betrokkenen (collega's, ouders en leerlingen).
- Borg, monitor en evalueer de activiteiten en acties.
- Communiceer de voortgang met betrokkenen.
- Stel het taalbeleid zo nodig bij naar aanleiding van de evaluatie en monitoring.

/ Adviezen versterken basisvaardigheden taal-Nederlands

/ Didactiek

- Maak gebruik van bewezen effectieve didactiek.
- Zorg voor een rijk taalaanbod.
- Bevorder lees- en schrijfmotivatie.
- Zet meertaligheid in bij het leren.

/ Samenhang

- Zorg voor samenhang tussen lezen, schrijven en mondelinge taalvaardigheid.
- Zorg voor betekenisvolle verbinding tussen taalverzorging en lezen, schrijven en mondelinge taalvaardigheid.
- Verbind de taalvaardigheden expliciet aan andere vakken.
- Houd zicht op de doorlopende leerlijn van de taalvaardigheden.

Adviezen versterken basisvaardigheden

/ Toetsing

- Start vanuit taaldoelen. Stem daar formatieve evaluatie en summatieve beoordeling op af.

/ Organisatie

- Verdeel de onderwijstijd over de taalvaardigheden evenrediger: besteed meer aandacht aan schrijven en mondelinge taalvaardigheid.

In groepjes

Stappenplan versterken basisvaardigheden taal-Nederlands

Heb je de taalvaardigheden van je leerlingen goed in beeld?

Welke taalvaardigheden zou je willen versterken?

Welke adviezen kunnen daarbij helpen?

Adviezen versterken basisvaardigheden taal-Nederlands

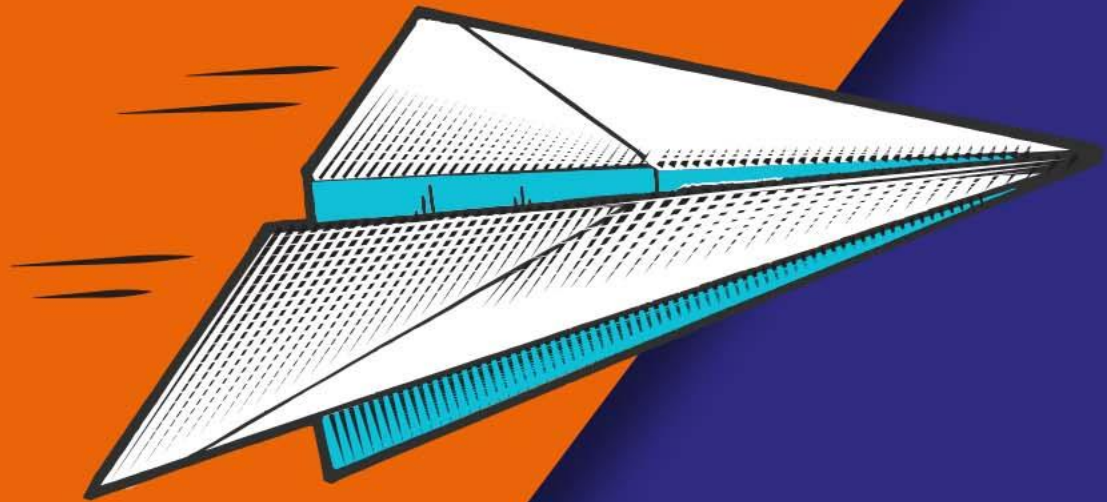
Platform Basisvaardigheden

SLO werkt aan een platform met allerlei kennis en praktische handreikingen.

Wat hoop je op het platform te vinden?

- Ga naar Menti.com en vul de volgende code in: **2606 3990**

www.slo/basisvaardigheden

Hartelijk dank voor jullie
aanwezigheid & bijdrage!